

טופס בקשה זה חייב להגיע למועצת הצמחים עד 10.7.23

הנדון: בקשה להצטרפות להתארגנות אזורית להדברת זבוב הפירות היס-תיכוני באמצעות מתקני קטילה לעונת 2023-24

רקע:

זבוב הפירות היס תיכוני (להלן: "זבוב") הוא מזיק הסגר שהדברתו בענף ההדרים מוסדרת בתוכנית הדברה של משרד החקלאות. המועצה לייצור צמחים ושיווקם (להלן: "המועצה") הוסמכה להוציא לפועל את התוכנית בכל שטחי ההדרים. המועצה מבצעת הדברה ברוב שטחי ההדרים באמצעות ריסוס וכן מאשרת ומפקחת על מיזמים והתארגנויות אזוריים להדברת זבוב באמצעים נוספים – זבובים מעוקרים ומתקנים/מלכודות ללכידה המונית (להלן – "מתקני קטילה").

תנאי סף:

1. בשל אופיו הנייד של המזיק, הצורך בפתרון מעבר לרמת חלקה/פרדס ובכדי למנוע פגיעה ביעילות מערך הריסוס האווירי, על התארגנויות אזוריות לעמוד בתנאים הבאים:

רציפות ומרחק מפרדסים שכנים המטופלים בריסוס	שטח מינימלי (דונם)	אחוז משתתפים מינימלי בהתארגנות (פרדסנים ושטח פרדסים)*
פרדס בודד ומרוחק לפחות 3 ק"מ מפרדסים שכנות	אין מגבלת גודל	100%
פרדס שלא ניתן לריסוס**	אין מגבלת גודל	100%
פרדס שאינו ניתן לריסוס מהאוויר	100	100%
גוש פרדסים שלם מרוחק לפחות 300 מטר מחלקות הדרים שכנות	150	100%
גוש פרדסים שלם מרוחק לפחות 100 מטר מחלקות הדרים שכנות	200	100%
שטח פרדסים רציף מרוחק לפחות 100 מטר מחלקות הדרים שכנות	1000	95%

* אחוז הפרדסנים המשתתפים בהתארגנות מתוך כלל הפרדסנים בתחום שטח ההתארגנות או אחוז השטח של הפרדסנים המשתתפים בהתארגנות מתוך כלל השטח בהתארגנות, הנמוך מבין השניים.

** חלקות שאינן ניתנות לריסוס סדיר הן מהאוויר והן מהקרקע בשל קירבה לאזור בעייתי או/ו מסיבה חריגה אחרת. יש לצרף סימוכין לבקשה מסוג זה.

2. השטח המבוקש אינו נמצא באזור סיכון לזבוב האפרסק כפי שנקבע ע"י השירותים להגנת הצומח בנוהל הערכת סיכון זפ"א בהדרים. קישור למפת אזורים בסיכון לזבוב האפרסק באתר מועצת הצמחים < המכון להדברה ביולוגית > מתקני לכידה/קטילה < מפת סיכון זפ"א.

פרדסן המעוניין להצטרף להתארגנות אזורית להדברת זבוב באמצעות מתקני קטילה (להלן: "התארגנות אזורית") ימלא את הסעיפים הבאים ויצרף את המסמכים המבוקשים:

אני הח"מ _____ (להלן: "הפרדסן") המתגורר ביישוב _____, הנני המעבד של _____ דונם פרדסים בשטח המפורט במסמכים המצורפים (להלן: "הפרדסים"), מבקש מהמועצה להצטרף להתארגנות אזורית ולא לבצע בפרדסים את ריסוסי הסקסס המבוצעים ע"י המועצה החל מיום 15.8.23 ועד 1.6.2024. לפיכך הנני מאשר ומתחייב כדלקמן:

1. ידוע לי ואני מסכים כי בקשה זו אינה מחייבת את המועצה לאישור הבקשה וכי עד שיתקבל אישור זה ולאחר תום תוקפו, אני חייב להיות חלק מתוכנית ההדברה הקיימת היום והמחייבת ריסוס בסקסס.

2. במידה ובשטח המדובר או/ו בסמוך לו יש חשש לזבוב האפרסק או/ו מזיקי הסגר נוספים אישור הבקשה מותנה בבדיקת ואישור השירותים להגנת הצומח במסגרת תוכנית ההדברה השנתית של משרד החקלאות

3. במידה ובקשתי זו תאושר, עפ"י הודעה בכתב שתמסור לי המועצה, המועצה לא תרסס את הפרדסים ויהיה עלי לדאוג בעצמי להדברת זבוב הפירות היס-תיכוני באמצעות מתקני קטילה. אם תאושר בקשתי, ידוע לי ואני מתחייב, כדלקמן:

א. האחריות הבלעדית לשימוש במתקני הקטילה תהיה שלי לרבות רכישתם, התקנתם ותחזוקתם, הכל בהתאם להוראות היצרן ובהתאם למפורט בנספח א'. כמו כן, יהיה עלי להיפגש עם רכז ההדברה האזורי של המועצה לסימון חלקות הפרדסים הנ"ל על מפת הריסוס של המועצה.

ב. אבצע את כל הפעולות הכרוכות בביצוע הדברה באמצעות מתקני קטילה לקבלת יעילות הדברה מירבית, כולל פעולות משלימות הנדרשות בשימוש במתקני קטילה: (1) קטיף מלא וסניטציה בחלקה שבסיומם יהיו העצים נקיים מכל פרי (2) ריסוס סקסס בהתאם לממצאי הפיקוח כמפורט בנספח א'.

ג. בלי לגרוע מן האמור, ידוע לי כי המועצה רואה חשיבות יתרה ותנאי יסודי להסכמתה לבקשה זו, לביצוע פיקוח פרי לנוק זבוב ע"י פקח מזיקים מקצועי מטעמי שיבצע את הניטור לפי פרוטוקול המועצה המצורף כחלק בלתי נפרד מבקשתי זו ומסומן נספח א'. הפקח ידווח לרכז ההתארגנות אזורית ולמועצה, על טפסים (בקובץ אקסל) שיקבל מהמועצה, את ממצאי הבדיקה השבועית, מיידית אחרי כל ביקור – זאת כחלק מהתיאום

- ואיסוף הנתונים הכולל הנדרש לשם ביצוע הדברת זבוב הים התיכון. לפיכך, עלי לדאוג כי משלוח הנתונים השוטף למועצה יהיה תנאי יסודי בהסכם ביני לבין פקח המזיקים מטעמי.
4. מבלי שיהא בכך לגרוע מהתחייבותי דלעיל, אני מסמיך את המועצה לדרוש בשמי מפקח המזיקים המועסק על ידי להעביר לה כל נתון הנוגע לפרדסים על גבי טפסי הפיקוח בתבנית ובתכיפות הנדרשים לפי דעתה.
5. אם ארצה או/ו אתבקש לרסס את הפרדסים מעבר לשימוש במתקני הקטילה, הריסוס יתבצע על ידי ועל חשבוני בלבד.
6. תנאי מוקדם להסכמתה של המועצה לבקשתי הוא כי המועצה לא תהיה אחראית לכל נזק שיגרם בשל שימוש במתקני הקטילה, או עקב אי השימוש בהם או עקב פגיעת זבוב הפירות הים-תיכוני בפרדסים.
7. מבלי שיהיה בכך כדי להעביר את האחריות לכתפי המועצה או כדי לשחרר אותי מהתחייבויותי דלעיל, אם ביצוע ההדברה בפרדסים באמצעות מתקני הקטילה, כאמור בסעיף 3 ובנספח א' לא יבוצע וידווח כנדרש, או אם תתגלה בחלקה נגיעות פרי חריגה בזבוב, תהיה המועצה רשאית אך לא חייבת לחדש את הריסוסים בחלקה ולגבות עבור כך את חלקו/מלוא היטל ההדברה המגיע עבור הפרי מהחלקה.
8. המועצה תבצע בקרת-על על ביצוע כל פעולות ההדברה ותאשר שהחקלאי עמד בכל התחייבויותיו לעיל. הביקורת תתבצע על כל פעולות ההדברה בשטח, פיקוח פרי ושליחת כל הדוחות הנדרשים.
9. נמסר לי כי אם אעמוד בהתחייבויותי כאמור בבקשתי זו תחזיר לי המועצה את ההפרש בין התשלומים שהתקבלו בגין הפרי בחלקות הפרדסים (חלקות שטופלו באמצעות מתקני קטילה כאמור בכתב התחייבות זה) לתשלום היטל לפי תעריף פרי אורגני.
10. אם אבקש לחזור להדברה באמצעות ריסוס אווירי ע"י המועצה אפנה למועצה, באמצעות רכז ההדברה האזורי, בכתב ואפעל בהתאם להנחיותיו. ידוע לי כי המועצה אינה חייבת לקבל את בקשתי לחידוש הריסוס האווירי בפרדסים בעיצומה של עונת הריסוס, ותשקול זאת בשים לב לעיתוי בקשתי, לתוכניות הריסוסים שנקבעו, למצב הנגיעות בפרדסים וכיוצ"ב שיקולים כפי שתראה לנכון.
11. ידוע לי כי ביצוע כל הפעולות המפורטות בסעיף 3 ובנספח א' יהווה תנאי סף לאישור שימוש במתקני קטילה בעונה הבאה.
12. ידוע לי כי השימוש במתקני קטילה הוא במסגרת התארגנות אזורית בלבד.
13. ידוע לי כי הסכם זה תקף לעונת הדברה אחת בלבד (2023-24).
14. את הבקשה וכלל המסמכים המפורטים יש להגיש עד תאריך 10.7.23 לכתובות הדוא"ל הבאות:

בצירוף העתק לנירית ארבל בכתובת: nirit@plants.org.il

15. בקשה שתוגש באיחור תידחה ללא דיון.

16. מסמכים שיש לצרף לבקשה:

- א. מפה עדכנית של החלקות כולל זנים ומספרי מועצה.
 ב. קובץ אקסל ובו פירוט החלקות לפי מיפוי מועצת הצמחים כולל מספר החלקה, שטח החלקה והרכב הזנים (לפי הפורמט המצורף באתר המועצה).

• **שם ההתארגנות אזורית:**

• **הפרדסן:**

שם.....כתובת.....

דוא"ל.....

טל' נייד.....

• **פקח המזיקים בחלקה/ות:**

שם.....

דוא"ל.....

טל' נייד.....

• **רכז ההתארגנות אזורית:**

שם.....

דוא"ל.....

טל' נייד.....

תאריך הבקשה: _____

שם הפרדסן: _____

חתימה: _____

נספח א'

נוהל בדיקת פרי בהדרים לנגיעות בזבוב הפירות הים תיכוני

תאריך עדכון: 17.5.13

יואל דרישפון, לאה סלע, ריקרדו ברעם, ניצן רוטמן, שוש פלס, אבי בידרמן,
עפרה עבודי ושרה קוריאט

רכז - יואב גזית

- (1) תדירות הבדיקה:**
כל חלקה תיבדק אחת לשבוע. תחילת הבדיקות לפי טבלת רגישות זנים עיקריים בהדרים
- (2) ציוד נדרש:**
סכין חיתוך חדה (רצוי יפנית), זכוכית מגדלת X 10, מפות השטחים טפסים לדווח (ראה מצ"ב), מונה ידני (Hand tally counter).
- (3) חלקות שכנות:**
יש להכיר את סביבת החלקות ולשים לב לשכנים 'בעייתיים מבחינת זבוב' כמו: עצי שסק, תאנה, משמש, קומקוואט, סברס וכמו כן לול או רפת. שכנים אלה עלולים להוות מקור אילוח של זבובים.
- (4) דגימת החלקה:**
יש לנוע בחלקה במסלול שייצג אותה ככל האפשר: להיכנס בשורה אחת ולחזור בשורה אחרת לא סמוכה. במידה וקיימת אפשרות, מומלץ לנוע באלכסונים (לחצות שורות). יש לדגום לאורך כל מסלול התנועה, תוך הקפדה על עצים בשורות קיצוניות, סמוכות למשברי רוח (ברושים או קזוארינות) או שורות מאובקות.
בתחילת העונה: יש להתבסס על צבע הפרי ולאחר פרי ש- 'שבר' צבע טרם זמנו, ונראה בשל ביחס לרוב הפרי בחלקה - 'פנסים' כתומים או צהובים על העצים.
בהמשך העונה: כשהפרי בשל וקבל צבע מלא, יש לחפש סימנים אופייניים לנגיעות, גוון מעט שונה מהאחרים. דרושה לכן עין מנוסה (אשכולית לבנה נגועה מקבלת גוון כתום סביב העקיצה). כשאין מאפיינים בולטים לנגיעות: יש לבדוק פירות באקראי.
- (5) אופן הבדיקה:**
במהלך התנועה בחלקה קטנה (עד 5 דונם), בינונית (5 – עד 15 דונם) או גדולה (מעל 15 דונם), יש לבדוק לפחות 100 או 200 או 300 פירות, בהתאמה: כלומר, להתמקד ב 20, 30 או ב 40 עצים, בהתאמה ולבדוק בכל עץ 5 פירות.
יש להתמקד בפירות בכל טווח הגובה הנגיש (לפקח) ולא רק מהמעטפת של העץ. פרי נבדק יש להחזיקו ביד ולסובבו לכל צדדיו. אם חשוד יש לקוטפו ולחפש בו עקיצות וסימני נגיעות באמצעות זכוכית מגדלת ועל ידי חיתוך.
פרי שרק נראה בזוית העין ולא ממש נבדק, לא ייספר וייכלל בין הפירות הנבדקים. בדו"ח אין לציין את מספר הפירות החשודים אלא רק את מספר הפירות הנגועים.
- (6) משך הבדיקה בחלקה:**
בתחילת העונה משך הבדיקה יהיה ארוך יחסית (להכרת החלקה), בהמשך הבדיקה אמורה להיערך במשך כ- 10, 15 ו-20 דקות בחלקה קטנה, בינונית וגדולה, בהתאמה.
- (7) חיתוך הפרי:**
א. חיתוך אופקי, מילימטר מתחת לסימן החשוד, יאפשר לראות המשכיות של החדירה, סימני נבירה של רימות וכן ביצים או קליפות ביצים ממש בנקב.
ב. חיתוכים אופקיים נוספים, פרוסות דקות (2-1 מילימטר) מתחת במטרה למצוא רימות זבוב בכדי להימנע מטעות בזיהוי יש להכיר ביצים ורימות של זבובי תסיסה ושל חיפושיות תסיסה שעשויות להימצא בפרי.

(8) מאפייני נגיעות:

- א. נוכחות רימות: לפי מישוש ואיתור כתמים רכים למגע בעלי צבע שונה מצבע הקליפה וכן אולי גם נקבי יציאה ברורים בקוטר 1 מ"מ מהן הגיחו הרימות להתגלמות.
- ב. עקיצה: נקב (לרוב דמויי סהר) באורך 1 מ"מ שיוצרת הזבובה (דרושה זכוכית מגדלת), הילה או כתם מעט שקוע ללא ברק, כתם שחום, זיבת שרף מהעקיצה (באשכוליות, פומלית ופומלו). העקיצות יכולות להימצא בכל מקום בהיקף הפרי. לא כל נקב הוא עקיצה לכן כשמוצאים ביצים בעקיצה (שאינן של חרקים אחרים), זה בוודאות פרי נגוע.
- ג. עקיצות "עקרות" ללא התפתחות רימות: מופיעות ע"פ רוב במקבצים. הפרי קשה למגע. סביב העקיצה נשאר כתם ירוק ונקב העקיצה מתקשה (כמו נקודת שעם). עקיצה עקרה מצביעה על נוכחות של זבוב פעיל.
- ד. נוכחות של זבובים בשטח בין אם על הפרי או על העלים. זה אמנם לא סימן לנגיעות אבל משמש התראה.

(9) מציאת פרי נגוע:

היה ונמצא פרי נגוע אחד:

- א. מאפיינים אם הוא אופייני או חריג לחלקה: נגיעות משנית בפרי שלא בעיתו – בין אם נפגע מכאנית והבשיל תרם זמנו ובין אם תוצאה של פריחה מאוחרת.
- ב. מרחיבים את הבדיקה לעוד 20 עצים (עוד 100 פירות) ומחפשים פרי נגוע נוסף.
- ג. רושמים את הממצא בדו"ח.
- היה ונמצא עוד פרי נגוע:
- ד. מיידעים בהקדם את הפרדסן ואת רכז הפרויקט.
- ה. מבצעים ריסוס סקסס באותו השבוע (בכפוף לתחזית מז"א).

(10) מועדי תליית מתקני קטילה

- בזני סוצומה - עד תחילת אוגוסט.
- בזנים הרגישים, כמו מיכל, טבורי ניוהול, קרה קרה, פומלית ובזנים המקדימים – עד אמצע אוגוסט
- בשאר הזנים - עד אמצע ספטמבר.

טבלת רגישות זנים עיקריים בהדרים

חודש	זנים רגישים
אוגוסט	ראשון, סוצומה, טבורי ניוהול
ספטמבר	הנ"ל + פומלית, מיכל, קרה קרה
אוקטובר	הנ"ל + מינאולה, מירב, אשכולית לבנה, כל הטבוריים (סמי, ושינגטון וכד')
נובמבר - ינואר	הנ"ל + נובה, שמוטי, אשכולית אדומה, אור, אורה, מור, מורקוט, הדס, טופז, אודם
פברואר - מאי	הנ"ל + ולנסיה